

Sygn. akt VIII Pz 66/16

POSTANOWIENIE

Dnia 28 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR del. Renata Stańczak

po rozpoznaniu sprawy 28 października 2016 w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie B. Ł. /Ł./

przeciwko (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej w W.

o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne

na skutek zażalenia powódki B. Ł.

od postanowienia Sądu Rejonowego w G.

z dnia 19 lipca 2016 r. sygn. akt VI P 360/16

p o s t a n a w i a:

1. zmienić częściowo zaskarżone postanowienie w ten sposób, że zwolnić powódkę od uiszczenia opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 1.500,00 zł (jeden tysiąc pięćset złotych);
2. oddalić zażalenie powódki w pozostałej części.

(-) SSR del. Renata Stańczak

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 lipca 2016r. (sygn. VIP 360/16) Sąd Rejonowy w G. Wydział VI Pracy oddalił wniosek powódki o zwolnienie jej w całości od uiszczenia opłaty stosunkowej od pozwu. Opłata sądowa w pełnej wysokości stanowiła kwotę 4.620 zł.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy zauważył, że z oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania złożonego przez powódkę wynika, że powódka mieszka z córką i otrzymuje wynagrodzenie ze stosunku pracy w kwocie 5.200 zł netto miesięcznie. Powódka posiada mieszkanie w G. o wartości około 160.000 zł, 13.000 zł oszczędności oraz poliso lokaty o łącznej wartości 16.000 zł. Powódka posiada również samochód m-ki T. (...) o wartości 25.000 zł. Jej miesięczne koszty utrzymania to kwota ok.900 zł. Sąd Rejonowy wskazał również, że powódka nie ujawniła w oświadczeniu alimentów otrzymywanych na małoletnią córkę w kwocie 900 zł miesięcznie.

Sąd Rejonowy podkreślił, że zwolnienie od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych może mieć miejsce wyjątkowo i w sytuacji, gdy istnieją możliwości uzyskania środków finansowych od stron, przenoszenie tego obowiązku na Skarb Państwa jest niedopuszczalne. Zdaniem Sądu Rejonowego powódka ma realną możliwość uiszczenia opłaty od pozwu w kwocie 4.620 zł, bowiem posiada wysoki w stosunku do miesięcznych wydatków dochód z tytułu wynagrodzenia za pracę, a nadto posiada oszczędności.

Powyższe orzeczenie zaskarżyła w całości powódka wnosząc o uchylenie postanowienia i zwolnienie jej od kosztów sądowych w całości. Powódka podniosła, że od dnia 9 września 2016r. została zarejestrowana jako osoba bezrobotna. A nadto, że jej były mąż wniósł pozew o obniżenie alimentów płatnych na rzecz ich dziecka. Stwierdziła nadto, że Sąd Rejonowy nie dokonał rzetelnej analizy jej stanu majątkowego.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 100 ust.2 i art.101 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd może zwolnić stronę od kosztów sądowych w całości lub w części, jeżeli strona jest w stanie ponieść tylko część tych kosztów. Częściowe zwolnienie od tych kosztów może polegać na zwolnieniu od poniesienia albo ułamkowej lub procentowej ich części, albo określonej ich kwoty, albo niektórych opłat lub wydatków. Może też polegać na przyznaniu zwolnienia co do pewnej części roszczenia lub co do niektórych roszczeń dochodzonych łącznie; roszczenia te lub ich części Sąd oznacza w postanowieniu o przyznaniu częściowego zwolnienia od kosztów sądowych.

Z kolei zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Instytucja zwolnienia z kosztów sądowych jest formą pomocy udzielanej przez Skarb Państwa osobom najbiedniejszym, aby w ten sposób pomóc im w sądowym dochodzeniu roszczeń. W związku z tym powinno mieć ono miejsce tylko w sytuacjach wyjątkowych, zasługujących na szczególne uwzględnienie. Ubiegający się o taką pomoc winien więc w każdym wypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach, do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny, a dopiero gdyby poczynione w ten sposób oszczędności okazały się niewystarczające – może zwrócić się o pomoc państwa. Jednocześnie dla wydatków związanych z prowadzeniem procesu strona powinna znaleźć pokrycie w swych dochodach przez odpowiednie ograniczenie innych wydatków nie będących niezbędnymi dla utrzymania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24.09.1984 r., II Cz 104/84, LEX 8623 oraz z dnia 24.07.1980 r., I Cz 99/80, LEX 8257). Wydatki związane z pokryciem kosztów procesu muszą być traktowane co najmniej równorzędnie, a nawet priorytetowo w stosunku do innych wydatków. Niedopuszczalne jest uznanie, że ponosi je tylko ten, kto posiada nadwyżki ze swoich zarobków czy oszczędności. Co więcej, strona postępowania sądowego, zwłaszcza strona inicjująca je powinna liczyć się z koniecznością ponoszenia związanych z tym postępowaniem kosztów i zawczasu zabezpieczyć stosowne środki na ten cel.

Należy zauważyć, że ocena stanu majątkowego strony wnioskującej o zwolnienie od kosztów sądowych należy do kompetencji Sądu. Oceniając sytuację majątkową wnioskodawcy Sąd bierze pod uwagę nie tylko środki pieniężne stanowiące jego dochody, ale również i posiadany przez niego majątek, jak papiery wartościowe, udziały w spółkach, czy też nieruchomości. W przedmiotowym przypadku Sąd Rejonowy prawidłowo wskazał, że powódka jest właścicielem mieszkania, że na tym etapie procesu uzyskiwała stosunkowo wysokie dochody z tytułu zatrudnienia, że posiada oszczędności oraz samochód osobowy.

Wówczas powódka posiadała też wysoki, w stosunku do miesięcznych wydatków, dochód z tytułu wynagrodzenia za pracę.

Sąd Okręgowy rozpoznając sprawę miał na uwadze, że powódka od 9 września 2016r. jest osobą bezrobotną. Ma na utrzymaniu córkę, na którą co prawda przysługują alimenty, ale ojciec dziecka wystąpił o ich obniżenie. W tej sytuacji, zdaniem Sądu Okręgowego pokrycie opłaty sądowej w całości mogłoby stanowić dla powódki i jej rodziny nadmierne obciążenie i przeszkodę w dostępie do sądu. Z drugiej jednak strony, brak podstaw do całkowitego zwolnienia powódki od opłaty od pozwu w sytuacji, gdy posiada wystarczające środki na jej uiszczenie w części.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy postanowił zwolnić powódkę od części opłaty od pozwu, tj. ponad kwotę 1.500 zł i w tym zakresie częściowo zmienić zaskarżone postanowienie (pkt 1 postanowienia). W pozostałej części zażalenie powódki nie zasługuje na uwzględnienie (pkt 2 postanowienia).

Wobec powyższego Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji w oparciu o treść art. 385 i 386§1 k.p.c.w zw.z art. 397§2 k.p.c.

(-) SSR del. Renata Stańczak